

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia ..... 2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616 i Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 215, poz. 1411) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe, określone w art. 30 rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych;”;

2) w § 3 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedsiębiorcom prowadzącym działalność w sektorze węglowym w rozumieniu decyzji Rady 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej ‘zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. UE L 336 z 21.12.2010, str. 24);”;

3) w § 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O pomoc publiczną oraz pomoc *de minimis* udzielaną za pośrednictwem Centrum może ubiegać się przedsiębiorca, w tym przedsiębiorca wchodzący w skład konsorcjum naukowego w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092).”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

---

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 248, poz. 1483).

„1a. Wniosek o udzielenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w imieniu konsorcjum naukowego, w skład którego wchodzi co najmniej jeden przedsiębiorca, może złożyć jednostka naukowa.”;

4) § 14 otrzymuje brzmienie:

„§ 14. 1. Intensywność pomocy publicznej udzielanej mikro- lub małemu przedsiębiorcy ulega zwiększeniu o 20 punktów procentowych dla badań przemysłowych oraz o 20 punktów procentowych dla prac rozwojowych.

2. Intensywność pomocy publicznej udzielanej średniemu przedsiębiorcy ulega zwiększeniu o 10 punktów procentowych dla badań przemysłowych oraz o 10 punktów procentowych dla prac rozwojowych.”;

5) po § 18 dodaje się § 18a w brzmieniu:

„§ 18a. 1. Środki finansowe przekazywane jednostce naukowej na realizację projektu w ramach konsorcjum naukowego stanowią w całości pomoc publiczną dla przedsiębiorcy wchodzącego w skład tego konsorcjum, jeżeli:

- 1) prawa majątkowe do wyników badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych, uzyskanych przez jednostkę naukową w trakcie realizacji projektu, są przekazywane w całości przedsiębiorcy;
- 2) udział jednostki naukowej w realizacji projektu ma charakter niezależnej działalności badawczo-rozwojowej, mającej na celu powiększenie zasobów wiedzy oraz lepsze zrozumienie podstaw zjawisk i obserwowalnych faktów.

2. Pomoc publiczna na realizację projektu w ramach konsorcjum naukowego może być udzielona, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) przedsiębiorca wniesie wkład finansowy do projektu w wysokości odpowiadającej co najmniej różnicy pomiędzy całkowitą wartością kosztów kwalifikowalnych a kwotą udzielonej pomocy publicznej;
- 2) jednostka naukowa zachowa prawo do publikowania wyników projektu w zakresie, w jakim pochodzą one z prowadzonych przez nią badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych, z zastrzeżeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy;
- 3) jednostka naukowa zachowa prawo do wykorzystania nowej wiedzy zdobytej w trakcie realizacji projektu do jej niezależnej działalności badawczo-rozwojowej mającej na celu powiększenie zasobów wiedzy oraz lepsze zrozumienie podstaw zjawisk i obserwowalnych faktów, w tym działalności prowadzonej we współpracy, oraz działalności dydaktycznej, z zastrzeżeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy.

3. W przypadku złożenia wniosku przez jednostkę naukową w imieniu konsorcjum naukowego intensywność udzielanej pomocy publicznej jest ustalana z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorcy wchodzącego w skład konsorcjum (mikro-, mały, średni, duży) i kategorii badań lub prac planowanych do realizacji w projekcie (badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe).”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 215, poz. 1411), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wynika z potrzeby dostosowania regulacji do nowych trendów pojawiających się na rynku badań naukowych, poprzez wprowadzenie nowego mechanizmu wsparcia. Mechanizm ten, zwany pośrednią pomocą publiczną, zakłada realizację projektu przez przedsiębiorcę oraz jednostkę naukową (w ramach konsorcjum naukowego), przy czym środki finansowe przekazywane jednostce naukowej na realizację projektu w ramach konsorcjum naukowego stanowią w całości pomoc publiczną dla przedsiębiorcy. Rozpowszechniający się na rynku światowym trend prowadzenia badań naukowych przez konsorcja naukowe, w skład których wchodzi podmioty reprezentujące sektory nauki oraz gospodarki, wymaga stworzenia takich instrumentów, które w sposób zgodny z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej i konkurencyjności, umożliwią realizację projektów w ramach kooperacji nauki i biznesu. Należy mieć na uwadze, iż zmiany wychodzą naprzeciw zarówno oczekiwaniu dysponenta środków publicznych, którego zadaniem jest rozdysponowywanie tych środków w sposób celowy, jak i zapotrzebowaniu rynku. Przedmiotowe zmiany są zgodne z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3).

Zmiany rozporządzenia dotyczą § 2, § 3, § 6 i § 14. Wprowadza się również nowy § 18a.

Proponowana zmiana § 2 ust. 1 pkt 1 polega na doprecyzowaniu, że pomoc publiczna udzielana jest za pośrednictwem Centrum na badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe. Z obowiązującego obecnie przepisu, w związku z użyciem spójnika „i”, może wynikać, iż Centrum udziela na podstawie rozporządzenia jedynie pomocy publicznej łącznie na badania podstawowe, badania przemysłowe i prace rozwojowe. Jest to sformułowanie mylące i może stanowić o ograniczeniu możliwości dofinansowania projektów naukowych przez Centrum. Przedmiotowa zmiana § 2 ust. 1 umożliwi Centrum udzielanie wsparcia także na niektóre rodzaje badań czy prac (w przypadku zidentyfikowania takiej konieczności i potwierdzenia jej celowości).

Przepis § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w aktualnym brzmieniu zawiera odesłanie do nieobowiązującego już rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Dz. Urz. WE L 205 z 02.08.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 2, str. 170). Od dnia 1 stycznia 2011 r. kwestie dotyczące pomocy dla sektora węglowego określone są w decyzji Rady 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. UE L 336 z 21.12.2010, str. 24). W projekcie rozporządzenia wprowadza się zmianę ww. przepisu polegającą na odesłaniu do obowiązującego aktu prawa europejskiego regulującego przedmiotowe zagadnienia.

Projektowane rozporządzenie wprowadza zmianę § 6 ust. 1, polegającą na doprecyzowaniu, iż o pomoc publiczną oraz pomoc *de minimis* udzielaną za pośrednictwem Centrum może ubiegać się również przedsiębiorca wchodzący w skład konsorcjum naukowego w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.). Doprecyzowanie pojęcia konsorcjum naukowego w powyższy sposób pozwala zachować spójność terminologiczną z wymienioną ustawą, poprzez

odniesienie się do określenia grupy jednostek organizacyjnych, w ramach której przedstawiciele sektorów nauki i gospodarki realizują wspólne przedsięwzięcie.

W celu uregulowania kwestii związanych z reprezentacją konsorcjum naukowego w § 6 dodaje się ust. 1a stanowiący, iż wniosek o udzielenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w imieniu takiego konsorcjum może złożyć jednostka naukowa. Jednocześnie, ze względu na to, że beneficjentem pomocy publicznej może być przedsiębiorca, przepis ten zawiera wyraźne sformułowanie, że odnosi się do konsorcjum naukowego, w skład którego wchodzi co najmniej jeden przedsiębiorca.

W § 14 wprowadza się zmianę, zgodnie z którą zwiększenie intensywności pomocy publicznej udzielanej mikro-, małemu lub średniemu przedsiębiorcy następuje nie tylko w przypadku, gdy jest on wnioskodawcą, lecz również gdy jest np. członkiem konsorcjum naukowego realizującego projekt w sposób określony w § 18a, kiedy to wniosek o udzielenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w imieniu konsorcjum naukowego może złożyć jednostka naukowa. Dotychczasowy przepis wskazywał na to, iż intensywność pomocy publicznej ulega zwiększeniu wyłącznie w przypadku udzielania jej mikro-, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, którzy zarazem są wnioskodawcami. Stanowiło to o ograniczeniu katalogu podmiotów realizujących wspólnie projekt oraz o niedostosowaniu przepisu do oczekiwań rynku.

Projektowane rozporządzenie wprowadza nowy § 18a, regulujący mechanizm tzw. pośredniej pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, w przypadku dofinansowania ze środków publicznych udzielanego przez Centrum na realizację projektu w ramach konsorcjum naukowego. Przepisy ww. paragrafu wskazują, w jakiej sytuacji wsparcie finansowe dla jednostki naukowej należy traktować w całości jako pomoc publiczną udzieloną przedsiębiorcy, realizującemu wspólnie z tą jednostką projekt w ramach konsorcjum naukowego. Udzielenie pomocy publicznej przedsiębiorcy nastąpi w przypadku spełnienia łącznie poniższych przesłanek, określonych w § 18a ust. 1:

- 1) prawa majątkowe do wyników badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych, uzyskanych przez jednostkę naukową w ramach wspólnie realizowanego projektu, są przekazywane w całości przedsiębiorcy;
- 2) udział jednostki naukowej w projekcie ma charakter niezależnej działalności badawczo-rozwojowej (w rozumieniu Wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, rozdział 3.1.1. Finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych, Dz. Urz. UE C 323 z 30.12.2006, str. 1).

Konsekwencją dodania powyższego przepisu jest unormowanie zawarte w § 18a ust. 2, stanowiącym o możliwości udzielenia pomocy publicznej w przypadku spełnienia wszystkich określonych w przedmiotowym ustępie warunków.

Przepis § 18a ust. 3 określa zasady ustalania intensywności pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcy, w przypadku złożenia wniosku przez jednostkę naukową w imieniu konsorcjum naukowego, w skład którego wchodzi przedsiębiorca. Intensywność ta, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu, będzie określana z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorcy lub przedsiębiorców wchodzących w skład konsorcjum (mikro-, mały, średni albo duży przedsiębiorca) i kategorii badań lub prac planowanych do realizacji w projekcie (badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Opinia o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Zgodnie z pismem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 12 marca 2012 r., znak: DPUE-920-294-12/eg/1 projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia oddziałuje na sytuację prawną i ekonomiczną podmiotów, które będą otrzymywać za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju środki finansowe na realizację projektów obejmujących badania podstawowe, badania przemysłowe lub prace rozwojowe. Projekt rozporządzenia dotyczy przedsiębiorców oraz jednostek naukowych współpracujących z przedsiębiorcami w ramach konsorcjów naukowych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych został skierowany do:

- 1) Narodowego Centrum Nauki;
- 2) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 3) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 6) Polskiej Akademii Nauk;
- 7) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 8) Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 9) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 10) Polskiej Akademii Umiejętności;
- 11) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 12) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 14) Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej;
- 15) Business Centre Club;
- 16) Rady Młodych Naukowców;
- 17) Komitetu Polityki Naukowej.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt rozporządzenia został udostępniony także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

W toku konsultacji społecznych uwagi do projektowanego aktu zgłosiły: Business Centre Club (dalej: BCC), Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: RGNiSW), Narodowe Centrum Nauki (dalej: NCN), Pracodawcy RP, Rada Główna Instytutów Badawczych (dalej: RGIB) oraz Komitet Polityki Naukowej (dalej: KPN).

Partnerzy społeczni zgłosili zarówno uwagi odnoszące się do istoty pośredniej pomocy publicznej, jak i uwagi dotyczące konkretnych przepisów projektowanego rozporządzenia.

Niektóre spośród uwag odnosiły się do przepisów obowiązującego rozporządzenia, które nie zostały objęte zakresem niniejszej nowelizacji. Inne dotyczyły udzielania przez Centrum dofinansowania, które nie ma charakteru pomocy publicznej, a zatem w ogóle nie jest objęte zakresem przedmiotowym rozporządzenia. Podniesiony został również postulat zmiany intensywności wsparcia poszczególnych kategorii badań i prac powyżej dotychczasowego

poziomu, określonego w nowelizowanym rozporządzeniu zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu. Uwagi te nie zostały uwzględnione.

Odnosząc się do istoty mechanizmu pośredniej pomocy publicznej (określonego w proponowanym §18a) partnerzy społeczni (NCN, BCC, RGNiSW oraz RGIB) podnosili, że proponowane regulacje są niekorzystne dla przedsiębiorców i zniechęcą ich do udziału w konsorcjach naukowych. Należy zaznaczyć, że mechanizm pośredniej pomocy publicznej jest nowym, ale zarazem dodatkowym mechanizmem, który poszerza, a nie uszczupla spectrum możliwości wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie udzielane przez Centrum. W celu pobudzenia kooperacji świata nauki i biznesu nowy schemat finansowania B+R odchodzi od systemu dotacyjnego, w którym biznes miał ograniczone prawa do wyników badań lub też nie były określone warunki ich uzyskania. W myśl proponowanych regulacji jednostka naukowa będzie musiała zabiegać o współfinansowanie pomysłu działając w konsorcjum naukowym utworzonym z przedsiębiorcą, który będzie zobowiązany do wniesienia wkładu własnego. Przekazywane jednostce naukowej dofinansowanie na projekt będzie w całości dozwoloną pomocą publiczną dla przedsiębiorcy, wyliczaną według maksymalnej intensywności wsparcia, właściwej dla wielkości przedsiębiorcy i kategorii badań lub prac prowadzonych w ramach projektu. Jednostka naukowa będzie miała określone prawa do korzystania z wiedzy uzyskanej w trakcie realizacji projektu. Wpisuje się to w wizję kooperacji gospodarki z jednostkami naukowymi, określoną przez Komisję Europejską w załączniku nr I do zalecenia Komisji z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych (Dz. Urz. UE L 146 z 5.06.2008 r., str. 19), zgodnie z którą zasady regulujące działania badawcze realizowane we współpracy przedsiębiorców z jednostkami naukowymi powinny być zgodne z misją każdej z zainteresowanych stron. Powinny one uwzględniać poziom środków prywatnych i być zgodne z celami działań badawczych, zwłaszcza z: maksymalizacją handlowych i społeczno-ekonomicznych skutków badań, wspieraniem celu publicznych organizacji badawczych polegającego na przyciąganiu prywatnych podmiotów finansujących badania, zachowaniem statusu własności intelektualnej, który umożliwia dalsze badania akademickie i badania prowadzone we współpracy, a także niedopuszczaniem do hamowania rozpowszechniania wyników prac badawczo-rozwojowych.

NCN, BCC, RGNiSW oraz RGIB wskazywały, że czynnikiem zniechęcającym przedsiębiorcę do ubiegania się o udział w konsorcjum może być w szczególności uznanie za pomoc publiczną dla tego przedsiębiorcy wszystkich środków przekazanych na realizację projektu. Należy podkreślić, że w świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwe, aby środki przekazywane jednostce naukowej na realizację projektu w ramach konsorcjum naukowego, w skład którego wchodzi co najmniej jeden przedsiębiorca, nie stanowiły w całości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, który stanie się właścicielem wyników badań po ich zakończeniu. Ze względu na to, że prawa majątkowe do wyników badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych, uzyskanych przez jednostkę naukową w trakcie realizacji projektu, mają być przekazywane w całości przedsiębiorcy, jakiegokolwiek inne rozwiązanie niż przyjęcie, iż jest to pomoc państwa dla przedsiębiorcy, byłoby niezgodne z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej, a w szczególności z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu oraz z Wspólnotowymi zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną.

Za bezzasadną została uznana podnoszona przez ww. podmioty uwaga, że proponowane przepisy ograniczają wielkość projektu, którego celem jest wdrożenie przemysłowe, do wartości 200 tys euro. Pomoc publiczna udzielana na prowadzenie prac B+R nie powinna być mylona z pomocą *de minimis*, dla której został określony maksymalny pułap w wysokości 200 tys. euro. Przepisy dotyczące pomocy *de minimis* w ogóle nie mają w tym przypadku zastosowania.

RGIB oraz NCN zgłosiły zastrzeżenia dotyczące możliwości składania wniosku o udzielenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* przez jednostkę naukową w imieniu konsorcjum, w skład którego oprócz jednostki naukowej wchodzi również przedsiębiorca (proponowany § 6 ust. 1a). Przedmiotowe uwagi zostały uznane za bezzasadne. Dodanie w § 6 ust. 1a, umożliwiającego jednostce naukowej dokonanie czynności składania wniosku o udzielenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w imieniu konsorcjum naukowego, ma na celu rozwianie wątpliwości, czy jednostka naukowa w ogóle może wystąpić jako wnioskodawca i reprezentant konsorcjum. Do tej pory bowiem nie było to interpretowane jednoznacznie, a wręcz istniało przekonanie, że jedynym wnioskodawcą działającym w imieniu konsorcjum może być wyłącznie przedsiębiorca. Dodany przepis nie przesądza więc o obowiązku reprezentacji konsorcjum przez jednostkę naukową, a jedynie daje taką możliwość. Należy przy tym również wyjaśnić, że jednostka naukowa nie będzie działać jako pełnomocnik strony w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), lecz jako wnioskodawca, który ma legitymację do reprezentowania konsorcjum, wynikającą z zawartej umowy konsorcjum.

Uwaga RGIB dotycząca § 18a ust. 1 pkt 1, zgodnie z którą „dotychczas w stosunku do przedsiębiorcy liczona była tylko pomoc publiczna w wysokości dofinansowania przyznanego wyłącznie jemu”, również została uznana za bezzasadną. Od dnia wejścia w życie nowelizowanego rozporządzenia, do projektów realizowanych przez konsorcja naukowe ma bowiem zastosowanie § 18, regulujący kwestię wliczania wkładu finansowego jednostki naukowej do wartości pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcy, który w niezmienionym brzmieniu będzie obowiązywał również po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia. Nowelizacja, jak powyżej podkreślono, nie odstępuje od dotychczasowego schematu, lecz rozszerza możliwości kooperacji świata nauki i biznesu. Rozwiązania proponowane w § 18a wynikają wprost ze Wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, które w pkt 3.2 szeroko regulują kwestie związane z pośrednią pomocą państwa udzielaną przedsiębiorstwom za pośrednictwem organizacji badawczych. Ponadto przy ich konstruowaniu wzięto pod uwagę także treść cytowanego wcześniej załącznika nr I do zalecenia Komisji z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych. W związku z powyższym, przepisy projektowanego rozporządzenia nie wprowadzają bardziej niekorzystnych rozwiązań, niż wynikające z ww. dokumentów UE oraz dotychczasowych przepisów krajowych.

Nie została uwzględniona sugestia RGIB, aby przepis § 18a ust. 1 pkt 1 regulował kwestię obliczania wysokości pomocy publicznej udzielanej na realizację projektu przez konsorcjum, w skład którego wchodzi więcej niż jeden przedsiębiorca. Projekt nie przesądza o tym, z ilu podmiotów (jednostek naukowych lub przedsiębiorców) może być złożone konsorcjum naukowe ani w jakich proporcjach powinni otrzymać pomoc publiczną poszczególni przedsiębiorcy realizujący wspólny projekt, gdyż stanowi to materię umowy konsorcjum. Wydaje się, że wysokość pomocy publicznej powinna przede wszystkim odzwierciedlać udział w prawach majątkowych do wyników projektu (przedsiębiorcy mogą być ich współwłaścicielami), jednakże kwestie te pozostawiono do decyzji przyszłych konsorcjantów.

Twierdzenie RGIB, zgodnie z którym „działania przedsiębiorcy (polegające na wniesieniu wkładu do projektu) mogą być kwalifikowane jako działanie na szkodę spółki lub jako darowizna” jest nietrafne i nie uwzględnia faktu, że prawa majątkowe do wyników badań będą w całości należeć do przedsiębiorcy. Przedsiębiorca będzie ponosił określone koszty realizacji projektu w zamian za przysługujące mu prawa do wyniku projektu (wkład finansowy przedsiębiorcy w schemacie pośredniej pomocy publicznej będzie stanowił „odpowiednik” wkładu własnego w schemacie bezpośredniej pomocy publicznej i będzie wnoszony w identycznych proporcjach).

BCC, RGNiSW, Pracodawcy RP oraz RGIB krytycznie odnieśli się do przepisu § 18a ust. 2 pkt 2, zgodnie z którym prawa majątkowe do wyników badań podstawowych, badań przemysłowych lub prac rozwojowych, uzyskanych przez jednostkę naukową w trakcie realizacji projektu, zostaną przeniesione na przedsiębiorcę wyłącznie w celu zastosowania wyników projektu w jego działalności gospodarczej. Mimo że dla instytucji udzielającej wsparcia nie bez znaczenia jest fakt, w jaki sposób zostaną wdrożone wyniki projektu, to warunek wykorzystywania wyników projektu wyłącznie w działalności gospodarczej przedsiębiorcy nie stanowi elementu konstrukcyjnego pośredniej pomocy publicznej. W związku z powyższym uwaga została uwzględniona w taki sposób, że przepis ten usunięto. Celowość wprowadzania omawianego warunku będzie natomiast każdorazowo analizowana na etapie formułowania warunków konkretnego konkursu.

Uwzględniona została uwaga RGNiSW dotycząca uregulowania w projektowanym § 18a ust. 2 pkt 3 (aktualnie § 18a ust. 2 pkt 2) kwestii relacji jednostki naukowej i przedsiębiorcy w zakresie prawa do publikacji wyników projektu. Przepis został doprecyzowany poprzez dodanie zastrzeżenia, zgodnie z którym korzystanie przez jednostkę naukową z prawa do publikowania wyników projektu w zakresie, w jakim pochodzą one z prowadzonych przez nią badań lub prac, nie powinno naruszać tajemnicy przedsiębiorcy. Uznanie przez przedsiębiorcę określonych informacji za tajemnicę niepodlegającą upublicznieniu będzie następować zgodnie z przepisami o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W analogiczny sposób uzupełniono kolejny przepis (aktualnie § 18a ust. 2 pkt 3), regulujący prawo jednostki naukowej do wykorzystania nowej wiedzy zdobytej w trakcie realizacji projektu do jej niezależnej działalności badawczo-rozwojowej oraz działalności dydaktycznej.

Za bezzasadne zostały uznane twierdzenia BCC, RGNiSW oraz Pracodawców RP, wskazujące, że brzmienie § 18a ust. 2 pkt 4 (obecny § 18a ust. 2 pkt 3) wyklucza sens wdrożenia wynalazku na skalę przemysłową w sytuacji, w której to tajemnica przedsiębiorcy (np. algorytmu czy formuły chemicznej w branży farmaceutycznej) stanowi jedyny czynnik przewagi konkurencyjnej na rynku, oraz że z zapisu tego można wnioskować, iż wyniki prac nie będą mogły zostać skomercjalizowane i wdrożone na skalę przemysłową. Nowelizacja nie zakłada monopolu jednostki naukowej na wykorzystywanie wiedzy zdobytej w trakcie realizacji projektu w ramach konsorcjum, a jedynie zapewnia jej możliwość pogłębiania zdobytej wiedzy w dalszej działalności badawczej. Powyższe rozwiązanie tym samym służyć będzie rozwojowi polskiej nauki i zapewni naukowcom dostęp do informacji na temat innowacji tworzonych przy udziale publicznych środków. Należy nadmienić, że warunek określony w § 18a ust. 2 pkt 3 wynika z zasad określonych we wzmiankowanym już zaleceniu Komisji z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeksu postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych.

RGIB zgłosiła zastrzeżenia do proponowanego brzmienia § 18a ust. 3 sugerując, iż przepis ten jest ujęty zbyt syntetycznie i nie precyzuje warunków udzielanej pomocy publicznej, co w szczególności dotyczy sformułowania „kategorii badań lub prac planowanych do realizacji w projekcie”. Trudno zgodzić się z tym stanowiskiem, gdyż przepis ten, odnosząc się ogólnie do „kategorii badań lub prac”, obejmuje swoim zakresem wszystkie kategorie badań i prac, na realizację których – na podstawie nowelizowanego rozporządzenia – może być przyznana pomoc publiczna. Jednakże, w celu wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości, kwestię tę doprecyzowano w przytoczonym przepisie, poprzez wskazanie, że chodzi o badania podstawowe, badania przemysłowe i prace rozwojowe.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa. Projektowane rozporządzenie nie przewiduje rozszerzenia zakresu przedmiotowego regulacji (nie wprowadza nowych kategorii kosztów kwalifikowalnych ani nowych kategorii badań lub prac, na które ma być przeznaczona pomoc publiczna), lecz jedynie nowy mechanizm udzielania pomocy publicznej przez Centrum. Wydatki związane z udzielaniem przez Centrum pośredniej pomocy publicznej będą dokonywane ze środków na naukę, zaplanowanych na finansowanie konkursów. Wysokość środków wydatkowanych przez Centrum w ramach pośredniej pomocy publicznej będzie zależeć od liczby oraz wartości projektów zgłaszanych w konkursach.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia w sposób pośredni będzie pozytywnie wpływać na rynek pracy. Wsparcie oferowane przez Centrum na podstawie instrumentu prawnego przewidzianego niniejszą regulacją (czyli tzw. pośredniej pomocy publicznej) przyczyni się do rozwoju przedsiębiorstw, podniesienia ich innowacyjności i konkurencyjności, co w dalszej perspektywie wpłynie na stan zatrudnienia oraz na rozwój rynku pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na konkurencyjność gospodarki i funkcjonowanie przedsiębiorstw, w szczególności poprzez podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorców korzystających z wyników projektów realizowanych przez nich wspólnie z jednostkami naukowymi.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pośredni wpływ na sytuację i rozwój regionów. Środki finansowe przekazane beneficjentom pomocy będą oddziaływały na rozwój regionu, poprzez rozwój lokalnych przedsiębiorców, jak też tworzenie powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców z jednostkami naukowymi.